

בחברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה

א. האסיפה הכללית

ביום ה', י"ח באדר תש"ך (17.3.60), התקיימה בירושלים האסיפה הכללית של החברה, בהשתתפות חברים רבים מכל חלקי הארץ. פרופ' ב. מזר פתח את סקירתו בדברי-אזכרה לחברים, שהלכו לעולמם מאז האסיפה האחרונה, ובמיוחד העריך את פעלו של הפרופ' ל. א. מאיר ז"ל, נשיא החברה לשעבר. לאחר-מכן עמד בקצרה על הישגיה של החברה בתחומי החפירות, הפרסומים והפצת ידיעת-הארץ בקרב העם. לבסוף הטעים את הצורך הדוחק בהקמת המועצה העליונה לענייני ארכיאולוגיה, שתכנן ותתאם את הפעולות השונות בתחום זה של האוניברסיטה העברית, החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה ואגף-העתיקות של מדינת-ישראל.

פרופ' נ. ה. טורסיני נבחר כיושבי-ראש האסיפה. ד"ר א. מלמט הרצה על הנושא: "יחסי ישראל ויהודה עם מצרים וארם". מ"ר י. אבירם, מזכיר-הכבוד של החברה, מסר דין-וחשבון מפורט על פעולותיה של החברה ועל תכניותיה לעתיד. במיוחד הרחיב את הדיבור על מפעליה החדשים של החברה, כגון: סקר המערות במדבר-יהודה, המבצעים הארכיאולוגיים התת-ימיים, חפירות מצדה ועוד. העורך-דין ח. קרונוגולד מסר דין-וחשבון כספי.

בדיונים על ההרצאות השתתפו הח"ח א. לינדר, אינג' טישלר ואחרים. בסיום האסיפה נבחרו מוסדות החברה: הוועד המנהל, המועצה וועדת הביקורת. חברי הוועד המנהל: פרופ' ב. מזר, נשיא; פרופ' י. ידן, יו"ר; מ"ר מ. קול, גזבר-כבוד; מ"ר י. אבירם, מזכיר-כבוד; פרופ' נ. אביגד; פרופ' מ. אבייונה; ד"ר י. אהרוני; מ"ר א. אילת; ד"ר א. בירן; ד"ר ח. ז. הירשברג; פרופ' ד. עמירן; מ"ר ת. קולק. חברי המועצה: אלוף י. אבידור; ד"ר מ. אבידור; פרופ' צ. מ. אורלינסקי; מ"ר נ. ארן; מ"ר מ. איש-שלום, ראש עיריית ירושלים; ד"ר ע. בן-דוד; מ"ר ע. ברושי; מ"ר י. ברסלבי; מ"ר מ. גורדון; פרופ' נ. גליק; מ"ר מ. דיין, שר החקלאות; פרופ' ב"צ דינור; ד"ר ז. וילנאי; מ"ר י. וייץ; מ"ר א. חושי, ראש עיריית חיפה; פרופ' נ. ה. טורסיני; מ"ר ש. ייבין; ד"ר פ. כהנא; מ"ר מ. לונץ; ד"ר א. מלמט; ד"ר ק. י. מן; ד"ר מ. נאור; ד"ר א. נבנצל; מ"ר מ. נמיר, ראש עיריית תל-אביב; פרופ' נ. סלושץ; מ"ר י. עילם; גב' ר. עמירן; פרופ' י. פראוור; מ"ר ז' פרו; ד"ר ב. קירשנר; ד"ר י. קפלן; מ"ר ז. שזר; פרופ' מ. שטקליס; ד"ר א. להמן, יו"ר הסניף בתל-אביב; מ"ר י. פרנקל, יו"ר הסניף בחיפה; מ"ר י. רות, נציג החוגים לידיעת הארץ. ועדת הביקורת: עו"ד ח. קרונוגולד; מ"ר י. האפט.

בחברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה

ב. הפירות ארכיאולוגיות

בשנת תש"ך ביצעה החברה הפירות וסקרים במקומות שונים בארץ, ברובם תוך שיתוף עם אגף־העתיקות של מדינת־ישראל והמחלקה לארכיאולוגיה של האוניברסיטה העברית. בראש וראשונה יש להזכיר את סקר המערות במדבר־יהודה, שהביא לגילויין של איגרות ברכוכבא. בחוברת הבאה של ידיעות תפורסם סקירה מפורטת על מבצע זה.

בימים אלה נסתיימה עונת־החפירות השלישית ברמת־רחל בהנהלתו של ד"ר י. אהרוני. החפירה נערכה מטעם האוניברסיטה העברית, אגף־העתיקות והחברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה, בשיתוף עם האוניברסיטה של רומא.

פרופ' ב. מזר ערך בחודש אוגוסט חפירות בבית־שרים מטעם החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה והאוניברסיטה העברית.

עונת־החפירות השנייה במכמש (ליד הרצליה) נערכה בקיץ תש"ך, בהנהלת פרופ' ג. אביגד מטעם האוניברסיטה העברית ומוזיאון "הארץ".

פרופ' י. ידין ביצע בחורף תש"ך, בעזרת סטודנטים מן האוניברסיטה העברית, רית, בדיקות־נסיון במגידו, שבעקבותיהן הגיע לכלל מסקנות חדשות לגבי תכנית המקום.

מר י. נוה חידש את החפירות במצד חשביהו ליד יבנה־ים מטעם אגף־העתיקות והחברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה.

נסיונות ראשונים בשדה הארכיאולוגיה התתיימית בוצעו על־ידי החוג המיוחד לכך במעגן־מיכאל, המסונף לחברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה. מר א. לינדר מרכז פעולה זו.

סקירות ראשונות, בליווי תמונת־אור, על כל הפעולות הנ"ל וכן על פעולות אחרות של אגף־העתיקות תימסרנה בכינוס הט"ז לידעת הארץ. הסקירות תתפרסמנה בחוברת הבאה של ידיעות.

ג. פרסומים

הרבעון האנגלי *Israel Exploration Journal* נכנס לשנתו העשירית. לפני ימים מספר יצאה לאור החוברת 2. X.

עם הופעת החוברת הבאה, בחנוכה תשכ"א, אנו נכנסים לשנה העשרים וחמש לקיומן של ידיעות החברה. לרגל מאורע זה תורחב מסגרתה של החוברת, שתכלול דו"חות וסקירות ראשונות על החפירות והפעולות האחרות.

בחורף תש"ך נערכה בירושלים סדרת הרצאות על "מלכויות ישראל ויהודה". ואלה היו המרצים ונושאי הרצאותיהם: פרופ' ב"צ דינור (ההיסטוריוגרפיה המקראית של תקופת המלוכה); ד"ר א. מלמט (יחסי דוד ושלמה עם מצרים וארם); מר ש. ייבין (האדמיניסטרציה בימי המלוכה); פרופ' י. ידין (הצור, מגידו וגזר בתקופת שלמה); פרופ' ב. מזר (ארם וישראל); ד"ר י. אהרוני (מחוזות יהודה וישראל); ד"ר ח. תדמור

ב ח ב ר ר ה ל ח ק י ר ת א ר ץ י ש ר א ל ו ע ת י ק ו ת י ה

(עזיהו מלך יהודה). הוועד המנהל החליט לפרסם סדרה זו בשלמותה בחוברת מיוחדת. שמחים אנו להגיש לחברינו ולכל נאמנינו את הכרך השישי של ארץ-ישראל, מחקרים בדיעת הארץ ועתיקותיה, המוקדש לזכרו של מרדכי נרקיס. בספר 35 מאמרים, מהם 28 בעברית, 5 באנגלית ו-2 בצרפתית עם סיכומים, 48 לוחות ומספר רב של ציורים בתוך הטכסט. מחירו לחברים — 11 ל"י (בזמן הכינוס 10.50 ל"י).

בימים הקרובים יימסר לדפוס הכרך השני של הספר "בית שערים", שיכלול את הכתובות היווניות שנתגלו בבית-שערים. הספר נכתב בידי פרופ' מ. שובה ז"ל והושלם על ידי תלמידו ד"ר ב. ליפשיץ.

כבר פתחנו באיסוף חומר לכרך השביעי של ארץ-ישראל, שיוקדש לזכרו של פרופ' ל. א. מאיר.

נמצאים בדפוס הכרכים ג' וד' של הספר חצור, האחרונים בסדרה זו. יש להניח, שהם יצאו לאור תוך שנת תשכ"א.

בשנת תשכ"א יימסר לדפוס ספרה של רות עמירן על הקיראמיקה של ארץ-ישראל. הוא יצא לאור ע"י מוסד ביאליק והחברה.